

NOVICE

Študijska knjižnica
Mirana Jarca
Novo mesto

LETO V. št. 3

V KOČEVJU, DNE 16. JANUARJA 1960

Cena 15 din

Tisoč novih članov Socialistične zveze

Nedvomno spadajo letošnje volitve v odbore osnovnih organizacij Socialistične zveze delovnega ljudstva med najbolj uspešno politično manifestacijo. Obenem pa visok volilni rezultat tudi dokazuje, da se je delovno ljudstvo še bolj strnilo okoli svoje politične organizacije. To je izraz zaupanja v Socialistično zvezo, ki je resnični predstavnik najširših ljudskih množic. Tokrat so množice ponovno potrdile, da je Socialistična zveza nosilec naprednih idej in programov, ki se borijo tudi za njihovo uresničitev. To je obenem tudi priznanje za dosledno delo in napore, ki jih je vložila ta politična organizacija za uresničitev težjen delovnega ljudstva. Vsi ti uspehi, ki jih beležimo na področju delovne storilnosti in v vseh ostalih dejavnostih, so rezultat pravilne politike, ki jo vodi Socialistična zveza. K temu visokemu volilnemu rezultatu so nedvomno prispevale tudi same priprave za volitve, ki pa niso potekale kampanjsko. Te so imele značaj živahnega dela pri izpolnjevanju programov posameznih osnovnih organizacij. Saj ni bilo pomembnejšega uspeha v družbenoekonomskem dogajanju v komunah, pri katerem ne bi imela Socialistična zveza aktivno vlogo. Ekonomski uspehi, ki jih dosegajo naši delovni kolektivi, so napravili močan pozitiven vpliv na zavest ljudi. Spričo takšnih uspehov postajajo optimisti tudi tisti, ki so morda dosedaj bolj črno gledali v

prihodnost. Toda to je bolj objektivni faktor, ki vpliva na zavest ljudi z materialnega gledanja. Ne smemo pa pozabiti na subjektivni faktor, ki deluje med množicami in skrbi za njihov ideološko politični napredek. To so naši aktivisti, borci, odborniki Socialistične zveze, komunisti, mladinci, žene, delovna inteligenca, sindikalni funkcionarji in občinski odborniki. Vsi ti ljudje se skrbijo za tesne stike z množicami, širijo med njimi socialistične ideje, borijo se za odpravo nazadnjaške in konzervativne miselnosti in sejejo med ljudi optimistično razpoloženje. To so člani socialistične družbe, ki so močni po svojem ideološkem prepričanju, energični pri odpravljanju negativnih pojavov, osebno pa skromni ljudje, ki so vedno pripravljeni dati za uresničitev socialističnih načel največji delež. Med njimi so tudi taki, ki so v času predvolilnih priprav in ob samih volitvah pokazali izredno poštrevnost in smisel za organizacijo in jih je treba ob tej priložnosti posebej pohvaliti. To so tovariši iz političnega aktivnega občinskega odbora SZDL in predsedniki osnovnih organizacij SZDL.

Njihova poštrevnost naj služi kot svetel vzor aktivista, ki je v službi ljudstva.

K velikemu uspehu v predvolilnih pripravah lahko štejemo tudi visok prirastek članstva. Na novo se je v tem razdobju vključilo 1068 volilcev ali 7,3 %. S te smo dosegli visok odstotek članstva in sicer 83,3 % od dosedanjih. 76 %. Poseben uspeh v tem pogledu so dosegle osnovne organizacije: Roški teren, Bračičev teren, Seško-Kolodvorski teren, Podgorski teren, Rudnik, Šalka vas, Vimolj, Mozelj, Dolga vas, Petrina, Vas-Potok, Breg, Miaka, Slovenska vas, Fara, Slavski laz, Banja loka itd.

Občinski odbor Socialistične zveze izkazuje vsem tovarišem odbornikom imenovanih osnovnih organizacij SZDL in ostalim aktivistom, ki so sodelovali pri akciji za sprejem novih članov, kolektivno priznanje in pohvalo.

Da so bile volitve povsod skrbno pripravljene, dokazuje razpoloženje prebivalstva na dan volitev. Večina volilnih komisij je že v zgodnjih dopoldanskih urah opravila svoje delo. Pri tem prednjačijo predvsem naslednja volišča: Primoži, kjer so volili do 7.20 ure, Črni potok do 8.05, Nova sela do 8.30, Ajbelj do 8, Vas Potok do 9. ure itd.

Razumljivo je, da iz čisto tehničnih razlogov volilne komisije na voliščih z velikim številom članov, predvsem v mestnih organizacijah, niso mogle opraviti teh poslov v tako kratkem času kot tiste z majhnim številom. Vendar pa tudi nekatere od teh zaslužijo priznanje kot na primer Seško-Kolodvorski teren, ki je do 10. ure volilo že 66 % članov.

Vse to dokazuje, da so volitve potekale resno in v svečanem vzdušju. Volilne komisije so pokazale veliko samostojnost, kar se je pokazalo predvsem v iznajdljivosti in ekspeditivnem tehničnem opravilu.

Kakor že omenjamo, lahko štejemo rezultate volitev kot priznanje Socialistični zvezi in veliko zmago socialistične zavesti v premagovanju naporov za uresničitev socialistične graditve naše komunne. Novoizvoljeni odborniki osnovnih organizacij Socialistične zveze naj bodo ponosni, da jim je ljudstvo dalo tako visoko priznanje in zaupanje. Občinski odbor jim ob njihovi izvolitvi iskreno čestita ob trdnem prepričanju in želi, da bodo v svojem delu želi obilo uspehov.

Ignac Karničnik

Vedno več tehničnega blaga

Letošnji zvezni družbeni plan določa med drugim znatno večji uvoz blaga za široko potrošnjo in hkrati občutno manjši uvoz osnovnih živil. Letos bo na trgu znatno več tehničnega blaga iz uvoza, pa tudi domače proizvodnje. V prodaji bo za 55 % več električnih štedilnikov, za 196 % več hladilnikov in za 100 odstotkov več pralnih strojev. Na trgu bo okrog 400 tisoč različnih radijskih aparatov in tranzistorjev, prav tako bo tudi znatno več tele-

vizorjev kot lani — okrog 26.000 od tega 16.000 iz domačih tovarov.

Proizvodnja koles se bo letos povečala v primerjavi z lanskim za 30 %, uvozili pa bomo še za 30 % več koles kot lani. Čeprav se bo proizvodnja domačih motociklov letos podvojila — na 60.000 — pa jih bomo tudi še uvozili. Za 170 % se bo povečala proizvodnja avtomobilov »Fiat 600«. V načrtu je tudi znatna domača proizvodnja ter večji uvoz fotoaparata in fotografskih potrebščin, porcelana za gospodinjstvo in raznih kovinskih izdelkov, zlasti jedilnega pribora. Precej več bo tudi šivalnih strojev.

Letos bo na trgu pohištva za 13 odstotkov več kot lani, tekstila pa za 10 do 12 % več. Da bo boljša izbira, bomo nekaj tekstila tudi uvozili. Uvozili bomo tudi večje količine obutve. Letos bo znašal uvoz blaga za široko potrošnjo za pol drugo milijardo več kot lani. To in pa znatno večja domača proizvodnja, sta jamstvo potrošnikom, da bodo lahko letos bolj zadovoljni s kakovostjo in izbiro blaga v trgovinah.

NOV BLOK NA RUDNIKU

12. januarja je bila v Kočevju, na Rudniku, licitacija za nov stanovanjski blok, ki bo stal v bližini starega pokopališča. Gradnja je izlicirala podjetje »Zidar«, Kočevje. Z gradnjo bodo začeli v tem letu. Predračun tega stanovanjskega bloka, v katerem bo 12 družinskih stanovanj, znaša 30 milijonov dinarjev. Z zgraditvijo tega stanovanjskega bloka bo dan lep prispevek k omiljenju stanovanjske krize v Kočevju. Investitor je Rudnik rjavega premoška Kočevje.

Tako kot so volivci na zborih odločili.

Pretekli teden so zasedali trije skupščinski odbori v Ljudski skupščini LRS, in sicer proračunska odbora obeh zborov in odbor za organizacijo oblasti in uprave. Na seji proračunske odbora obeh zborov je obrazložil republiški proračun v imenu Izvršnega sveta Matija Maležič, spremembo zakona o območjih okrajev in občin na seji odbora za organizacijo oblasti in upravo pa podpredsednik Izvršnega sveta dr. Jože Vilfan.

V odboru za organizacijo oblasti

in upravo so razpravljali o novi politični teritorialni razdelitvi v nekaterih okrajih Slovenije. Po predloženem zakonu, naj bi se z 31. januarjem združili po predlogu OLO Gorica občini Sempeter in Nova Gorica. V ljubljanskem okraju bi večji del doseadanje občine Dobropole priključili občini Grosuplje, manjši del pa občini Kočevje. Občina Lašče je izrazito kmečka z ostalo proizvodnjo. Večji del te občine bi priključili ljubljani-Rudnik, manjšega pa občini Ribnica.

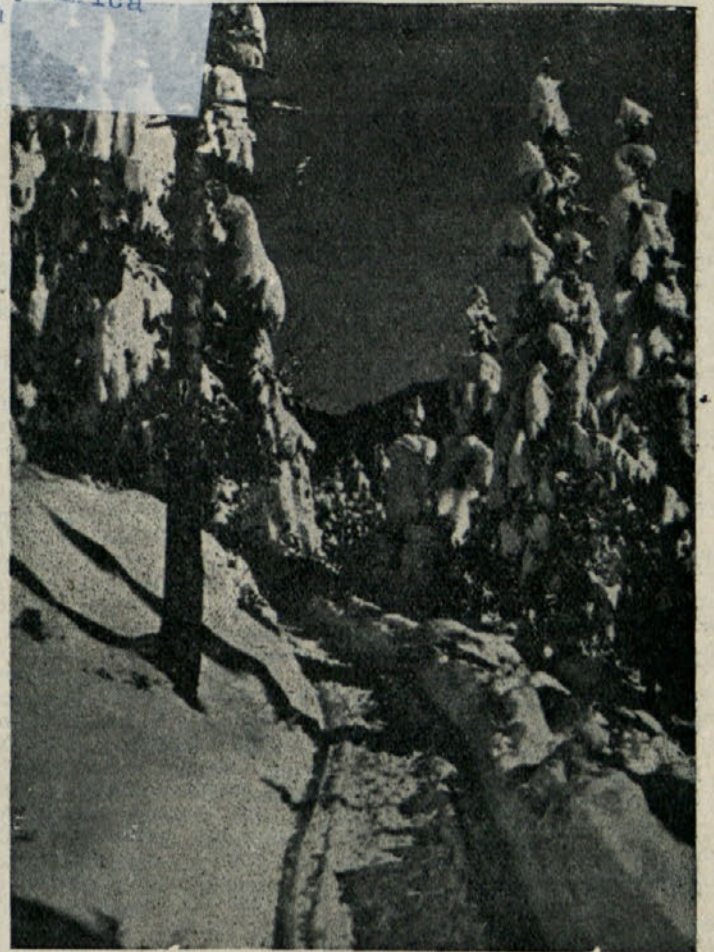
Ukinjena bo tudi občina Sodražica. Po predloženem zakonu, naj bi bila razdeljena na tri dele: nekdanje občine Sodražica naj bi se priključili k občini Ribnica, območje Loškega potoka k občini Loška dolina, območje Drage pa k občini Kočevje. O tem predlogu prav v tem času razpravlja Ljudska skupščina LRS. O sklepu zbora volivcev v Grčarih pa Ljudska skupščina ne bo razpravljala, in sicer zato ne, ker ribniška občina ni v reorganizaciji.

Kakor smo videli, je odbor za reorganizacijo oblasti in uprave upošteval voljo in sklepe volivcev v prizadetih krajih, da se priključijo občinam, v katerih vidijo možnosti za nadaljni napredek svojih krajev. O sklepu oz. sprejetju zakona po predloženem načrtu zakona o novi teritorialni razdelitvi nekaterih občin, bomo poročali v prihodnji številki.

POMEN LJUDSKIH KNJIŽNIC

Zelo važen činitelj na področju izobraževanja so ljudske knjižnice. V kočevski občini delujejo pri prosvetnih društvih in Svobodah štiri knjižnice. Najpomembnejši sta v Kočevski Reki, ki ima okrog 3000 knjig in pri Svobodi na Rudniku s 1500 knjigami.

Omeniti moramo občinsko knjižnico, ki razpolaga s 12.100 knjigami. Z uvedbo potujočih knjižnic se je njen delokrog precej povečal izven Kočevja.

Dolgo pričakovana zima je zadnje dni z debelo snežno odejo pokrila pokrajino. Ljubitelji zimskega športa bodo le prišli na svoj račun

Pred letnimi konferencami ZK v Ribnici

Osnovne organizacije Zveze komunistov v ribniški občini se pripravljajo na letne konference, ki bodo sredi februarja. Politično delo je zelo razgibanost, na sestankih analizirajo dosedanje delo, razpravljajo o vključitvi vseh članov v politično delo itd. Na organizacijah so predelali program II. plenuma. Pri tem so razpravljali o konkretnih problematikah, ki se pojavljajo na terenu.

Po volitvah v vodstva odborov SZDL, kjer je bil dosežen lep uspeh, je delo odborov SZDL pre-

cej požvelo. V zadnjih dneh so bili konstituirani novi odbori Socialistične zveze delovnega ljudstva. Sedaj bodo začeli z urejevanjem nove evidence članstva in s pripravami na občinsko konferenco SZDL, ki bo v mesecu februarju. V januarju bodo izvršeni občinski zbori Zveze borcev, Rdečega križa, »Partizana«, Društva prijateljev mladine in ostalih organizacij. Vse to daje pečat zelo razgibanemu političnemu delu. Ta ugotovitev velja tudi za sodrški predel, ki se bo priključil ribniški občini. Med Ribnico in Sodražico prihaja do vedno tesnejših stikov.

Delavska univerza Ribnica je tudi že raztegnila svojo delavnost na Sodražico, in sicer tako, da je pripravila nekaj predavanj v Sodražici v sodelovanju z Ljudsko univerzo Sodražica. Ljudska univerza v Sodražici se bo priključila k DU

Ribnica, ta pa bo kooptirala enega člana iz Sodražice v svoj upravni odbor. V obeh krajih je DU pripravila in že imela predavanje »O komuni kot politično teritorialni enoti«, v petek, 15. januarja, pa je bilo predavanje »O socialistični demokraciji«, prav tako v obeh krajih.

Ko že govorimo o delu Delavske univerze naj še povemo, da ima v programu več poljudnoznanstvenih predavanj, ki bodo po vaseh in ki bodo spremljana z diapozitivi. V teku so predavanja za starše. Dosej je bilo dvoje predavanj, ki so bila dobro obiskana. Na programu je še devet predavanj za starše.

Iz vsega kar smo v teh vrsticah nazivali, se zrcalijo uspehi prizadevanj političnih organizacij in Delavske univerze, ki je že pogloma globoke korenine v brazde splošnega izobraževanja delovnih ljudi.

PRO SVETU

● Etiopijski suveren cesar Haile Selasi je v izjavi »Borbi« med drugim dejal, da je bilo v letu 1959 dosežen nadaljni napredek v ustvarjanju tistih pogojev, ki naj vsem ljudem zagotovijo miren obstoj in polno izkoriščanje sredstev in sadov, s katerimi je človeštvo tako bogato obdarjeno. Dejal je tudi, da je lahko prijateljstvo med narodi Jugoslavije in Etiopije, čeprav so geografsko oddaljeni med seboj in govore različne jezike in je njih kulturna dediščina različna, za vzgled drugim.

● Jugoslovanska misija dobre volje se mudi na obisku v Gvineji. Jugoslovansko misijo vodi član Zveznega izvršnega sveta Sergej Kraigher. Obisk naše misije v republiki Gvineji bo prispeval k nadaljnji razširitvi in okrepitvi jugoslovansko-gvinejskega prijateljstva. Zahodnoafriška država Gvineja je ena najmlajših republik na svetu. Neodvisnost je dobila septembra 1958. Gvineja je bogata z bananami, kikirikijem, bombažem, kavo, eteričnim oljem, krompirjem. Bogata je tudi z železom, manganom, boksitom in drugimi rudami.

● V prestolnici Venezuele, države v Južni Ameriki, so izbruhnili nemiri, v katerih je sodelovalo več tisoč brezposelnih delavcev. Policija je proti demonstrantom uporabila orožje. V neredih je bilo ubitih 22 ljudi. Vse štiri venezuelske politične stranke so po neredih objavile sporočilo, v katerem soglasno poudarjajo, da so neredne organizirali agente strmo glavljenega diktatorja Himeneza.

● V Indoneziji so objavili dekret, s katerim so dana predsedniku Sukarnu visoka pooblastila na političnem področju. Dekret določa tudi ustanovitev nove množične politične organizacije — narodne fronte in ustanovitev narodnega kongresa kot vrhovnega državnega organa. Temu bo odgovoren tudi predsednik republike.

● Kakor poročajo iz Rima, je predsednik republike Gronchi okrepil. Vse kaže, da so se italijanski in sovjetski diplomati sporazumeli, da bo predsednik Gronchi 5. februarja odpotoval na obisk v Moskvo. Ta obisk je bil napovedan že za prejšnjega, vendar so ga zaradi boleznih italijanskega predsednika republike odložili.

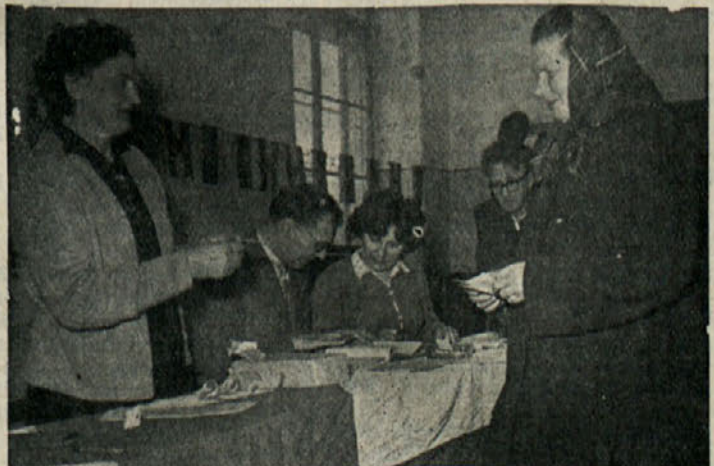
● O ponarejanju živil razpravljajo v Trstu že nekaj dni. O ponarejanju je najprej razpravljala občinska zdravstvena komisija, sedaj pa se aktivneje zavzema za zadevo tudi pokrajinski in občinski svet. Med potrebščinami, ki jih dnevno rabijo prebivalci tega mesta, ki šteje 300.000 ljudi, so v prometu velike količine ponarejene masti, olja, surovega masla, margarine, moke in vina.

● V Ženevi so po skoraj enomeščni prekinitvi spet začeli z nadaljevanjem pogajanj o prepovedi atomskih poskusov med predstavniki ZDA, ZSSR in Veliki Britaniji. Opazovalci menijo, da so sedanja pogajanja v precej neugodnem vzdušju. K temu je pripomogel predvsem sklep Eisenhowerja, da ZDA preključijočasno opustitev atomskih eksplozij in si pridržujejo pravico, da začno z novimi atomskimi poskusi, če se jim bo zdelo potrebno.

● V zadnjih dneh je pritisnil mraz v večini dežel na severni polobli. Najnižjo temperaturo so zabeležili v Sibiriji — 48 stopinj pod ničlo, v Leningradu 35 stopinj itd. Na Severnem morju divja hud vihar. Snežno neurje so imeli tudi v Južni Evropi. Snežilo je na Portugalskem, Španiji, Južni Franciji, Južni Italiji, Alžiriji, Grčiji itd. Sneg s hudim mrazom imajo tudi na Madžarskem, Avstriji in drugih deželah. Veliko snega je zapadlo tudi v vseh delih Jugoslavije. V Sloveniji je zapadlo največ snega v Kočevski kotlini ter na Notranjskem.

REKONSTRUKCIJA

Tovarna sukna Tekstilna v Kočevju se pripravljala na rekonstrukcijo svojih obratov. Obsežen in podrobno izdelan investicijski program je bil pred kratkim potrjen pred republiški investicijski organi. V okviru predvidene rekonstrukcije, bo tovarna za približno 150 milijonov din nabavila nove stroje, ker so dosedanja stroji stari že po 50 in več let ter so zelo pogosto v zastoji zaradi okvar. Tovarna bo po izvršeni rekonstrukciji dala na leto en in polkrat večjo vrednost izdelkov, povečala pa bo tudi število zaposlenih ljudi, posebno žensk.

Člani Socialistične zveze v občini Kočevje so preteklo nedeljo izvolili nove odbore osnovnih organizacij SZDL. Skoro vsi so glasovali že dopolne. Na sliki: volišče Seško-Kolodvorskega terena v gimnaziji

-Me

Volilci P. J., S. K. in M. C. iz Kočevja vprašujejo: V zadnji številki Novic ste na prvi strani objavili članek z naslovom: »Občinskega odbornika želimo«. Tudi ostali volilci bi želeli, da nas odbornik kdaj obišče, pa ga že tako dolgo ni bilo, da smo pozabili, kdo je naš odbornik. Prosimo vas, da v tej rubriki napišete za katero volilno enoto je bil izvoljen posamezni odbornik.

V občinski zbor ObLO Kočevje so bili izvoljeni:

V volilni enoti, ki obsega vasi Slovenska vas in Breg:

JOŽE LAVRIČ, upravnik KZ Kočevje.

V volilni enoti, ki obsega vasi Onek in Mačkovec: **IGNAC NAGODE**, direktor KGP Kočevje.

V enoti Dolga vas: **FRANC KORDIŠ**, uslužbenec KGP Kočevje.

V enoti, ki obsega vasi Koblariji, Mrtvice, Gorenje Ložine. Dolenje Ložine in Nove Ložine: **JOŽE FURLAN**, Koblariji št. 43.

V enoti, ki obsega Kočevje, desna stran glavne ceste od glavnega mostu proti Dolgi vasi: **LADO TROHA**, uslužbenec KGP Kočevje.

V volilni enoti, ki obsega Kočevje, leva stran glavne ceste od glavnega mostu proti Dolgi vasi: **JOŽE KOSIR**, direktor Kemične tovarne Kočevje v izgradnji in Svigelj Dušana, gospodinja, Kočevje.

V enoti, ki obsega Kočevje, od mostu pri Veterinarski bolnici na obeh straneh ceste proti Rudniku do starega pokopališča in na obe strani ceste proti Cvišlarjam, vključno Marof in Mestni log: **JANEZ RIGLER**, Kočevje, Kolidvorska 2.

V enoti, ki obsega Kočevje, desna stran glavne ceste iz Ljubljane do glavnega mostu: **ANTON SERČER**, sekretar »Avto« Kočevje.

V enoti, ki obsega Kočevje, leva stran glavne ceste iz Ljubljane do glavnega mostu: **MILAN ARKO**, upravnik Steklarstva, Kočevje.

V volilni enoti, ki obsega Kočevje Trata: **STEFKA LIPOVEC**, gospodinja Kočevje-Trata 7.

V volilni enoti, ki obsega Kočevje-Rudnik od bivšega pokopališča v Kočevju do vključno upravne zgradbe Rudnika ter kolonije na Trdnjavi: **RAJKO JENKO**, delavec Kočevje-Trata 45.

V enoti, ki obsega Kočevje-Rudnik od upravne zgradbe Rudnika vse do hiše na levo in desno stran Roške ceste do Šalke vasi, vse kolonije, ki niso zajete v 11. volilni enoti: **IGNAC KAMSEK**, uslužbenec Rudnika Kočevje.

V volilni enoti, ki obsega vasi Livold, Črni potok in Zajče polje: **JOŽE GRABRIJAN**, Livold št. 45.

V enoti, ki obsega vasi Mahovnik in Mlake: **ANTON DEBELJAK** iz Mlake 21.

V volilni enoti, ki obsega vasi Stara cerkev, Konca vas, Gorenje-Judenec, Mala gora in Stari breg: **JOŽE POTOČAR** iz Stare cerkve 3.

V enoti, Šalka vas: **IVAN JERMAN**, strojevodja na Rudniku-Kočevje.

Ostale bomo objavili v prihodnji številki.

1180 članov sindikata v Ribnici

Sindikalne podružnice v ribniški občini se pripravljajo na letne občne zbere. Priprave so zelo živahne. Sindikalnim podružnicam je dal obilo gradiva zadnji razširjeni plenem Občinskega sindikalnega sveta. Na plenumu so razpravljali tako o nagrajevanju po učinku dela, gospodarskih planih podjetij za leto 1960, zaključnih računih podjetij in drugem.

Predsednik Obč. sindikalnega sveta Lojze Košir, nam je v razgovoru o delu sindikalnih podružnic pred občnimi zbori med drugim tudi dejal, da bodo člani sindikata na občnih zborih razpravljali poleg dosežanega dela v sindikatu tudi o delu organov delavskega upravljanja, o družbenem planu podjetja itd. Zadnji plenem, ki je bil bogat po vsebini in razpravi, je dal sindikalnim podružnicam smernice, kako naj se pripravijo na občne zbere in konkretne naloge za razpravo na občnih zborih.

Zvedeli smo, da bodo imeli najprej občne zbere sindikalne podružnice, ki združujejo člane tako sindikat uslužbencev ObLO, ustanov, sindikati trgovskih in gostinskih delavcev ter uslužbencev, obrtnih delavcev ter sindikat železničarjev. Občne zbere bodo imele v drugi polovici januarja in v februarju. V gospodarskih organizacijah bodo imeli občne zbere v drugi polovici febr. in v marcu.

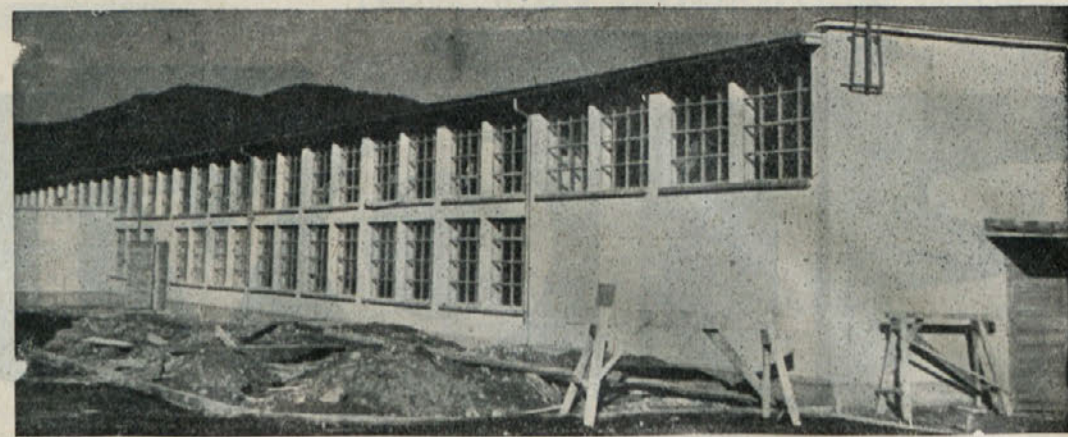
Na sindikalnem plenumu so govorili tudi o izobraževanju delavcev. Naj povemo, da so seminarji za člane delav. svetov in upravnih odborov podjetij, ki jih je organizirala Delavska univerza Ribnica lepo uspeli. Iz LIP je obiskovalno seminar 39 iz Opekarne, Gradbenika in Kovinskega podjetja »Partizan« pa skupno 35 ljudi. Organi delavskega upravljanja so na seminarjih veliko pridobili, zato jim bo pridobljeno znanje zelo koristilo pri njihovem delu. Omeniti moramo tudi lep uspeh seminarja za člane zadruga sveta. Seminar je obiskovalo 50 ljudi.

Z izobraževanjem organov delavskega upravljanja pa ne nameravajo končati. Po sklepu sindikalnega plenuma bo odšlo še v

tem mesecu na 14-dnevni tečaj v šolo za delavsko upravljanje na Polzevo pet članov delavskih svetov in upravnih odborov, iz LIP 2 ter po eden iz Kovinskega podjetja »Partizan«, Gradbenika in Opekarne.

»V naši občini imamo skupno 14 sindikalnih podružnic s skupno 1180 člani sindikata, kar predstavlja 96,3 odstotke vseh zaposlenih.« je povedal tovariš Košir. Vsekakor je to lep uspeh, še posebno, če vemo, da je več delavcev, ki so zaposleni pri privatnih delodajalcih.

Pa še nekaj besed o delovnih nezgodah delavcev, katerih je še vedno preveč. Sindikalne podružnice bodo morale zato posvetiti temu vprašanju več pozornosti. Tov. Lojze Košir, ki je upravnik podružnice Zavoda za socialno zavarovanje Ribnica, je povedal, da je težjih nesreč po podjetjih manj, zato pa več lažjih nezgod. V zadnjem obdobju je bil odstotek nesreč pri delu najvišji v kovinskem podjetju »Partizan«, potem pri »Smreki« v Loškem potoku, Gradbeniku, LIP itd. Vzroki nesreč so isti: premajhna pazljivost pri delu, neuporaba varnostnih predpisov, zaščitnih očal itd. Delovne nezgode prinašajo podjetju in skupnosti škodo. Tega se nemara še vsi premalo zavedamo...

Novozgrajeni obrat vezanih vrat Lesnoindustrijskega podj. v Ribnici

Posvetovanje predstavnikov lesne industrije v Ribnici

8. januarja je bilo v Ribnici posvetovanje, katerega so se udeležili predstavniki OLO, Okrajne Trgovinske zbornice, političnih forumov iz Kočevja in Ribnice, predstavniki ObLO, Poslovne zveze Kočevje ter predstavniki les. industr. podjetij in obratov iz Kočevja, Ribnice, Sodražice in Loškega potoka. Posvetovanje je bilo zato sklicano, da bi se na njem pogovorili o lesni proizvodnji in dodelitvi hlodovine, o vrsti in kvaliteti hlodovine, ki je

lesno predelovalni industriji potrebna za izvršitev družbenega plana za leto 1960.

Družbeni plan za leto 1960 v lesno predelovalni industriji je nekoliko napet, to pa zaradi tega, ker so potrebe po lesu večje zaradi splošnih gospodarskih naporov, da bi 5 letni plan izvršili v štirih letih.

Ker je v naših krajih pomanjkanje hlodov iglavcev veliko, dočim bukovina ostaja, je bilo na posve-

tovanju dogovorjeno, da bo LIP Ribnica prevzel več bukovine kot doslej. Dosedaj je ribniški LIP zezal od vse hlodovine približno 10 odstotkov bukovine, Lesnoindustrijski obrat KGP Kočevje pa okrog 30 odstotkov bukovine.

Na posvetovanju je bilo v načelu sprejeto stališče, naj bi se z dodelitvijo potrebne hlodovine lesno predelovalnim obratom v Sodražici, »Galanteriji« in »Stolarni«, lesnoindustrijskemu podj. »Smreka« v Loškem potoku in »Jelki« v Podpreski omogočilo normalno obratovanje in s tem zaposlile delovne sile v tamkajšnjih krajih.

Skupna politika v gozdarstvu in lesno predelovalni industriji narekuje tudi potrebo v naših gozdovih, da se seka več bukovine. Takšna cilja kaže, da je letni prirast lesa večji kot je bilo doslej cenjeno. Zato bomo lahko še povečali izvoz bukovine lesa, če ga ne bomo sami predelali. Prav zato se je treba pogovoriti kakšne predelovalne obrate za predelavo lesa bi zgradili in kje. To je eden od zelo važnih problemov.

Med drugim so se tudi dogovorili, da bodo hlodovino za žage in za predelavo dobavljali tako, da se bodo v največji meri izognili križnim prevozom, ki imajo za posledice višje cene in stroške.

Dogovorili so se, da bo sredi februarja v Kočevju posvetovanje, kjer bo podana analiza o možnostih perspektivnega razvoja gozdarstva in lesno predelovalne industrije na Ribniškem in Kočevskem področju.

-vec

Prireditve na Gospodarskem razstavišču

oblik. Poleg tega bo sejem v najbolj ugodnem času za sklepanje kupčijskih pogodb, predstavniki trgovine pa bodo lahko ugotovili, kaj jim je tekstilna industrija pripravila.

Tudi letos bo v času od 16. do 24. januarja sejem »Moda 1960«, »Modna revija 60«, kjer bodo proizvajalci prikazali modele spomladanskih, poletnih in jesenskih modnih kreacij.

Od 21. do 29. maja bo na Gospodarske razstavišču III. Mednarodni lesni sejem, ki bo baje največji tovrstni sejm v južni Evropi. Ljubljanski lesni sejmi so postali že tradicionalni in prikazujejo dosežke jugoslovanske lesne in galanterijske industrije. Razstavljeni bodo tudi številni stroji za obdelavo domačih in tujih razstavljalcev.

Mednarodna razstava motorjev in motornih vozil bo tretja razstava v Ljubljani, na kateri bodo domači in tuji proizvajalci motorjev in motornih vozil prikazali svoje najnovejše tehnične dosežke. Razstava bo od 11. do 19. junija.

Tradicionalni in že močno priljubljeni vinski sejem, šesti po številu, bo prihodnje leto od 3. do 8. avgusta. Zaradi izredno strokovne in kakovostne sestave mednarodne ocenjevalne komisije in njenega objektivnega ocenjevanja vin, si je ljubljanski mednarodni vinski sejem pridobil sloves in zaupanje pri vinogradnikih in trgovcih malone na vseh kontinentih. Poleg tega pa priča vsakoletno naraščanje razstavljenih vinskih vzorcev, da se je ljubljanski vinski sejem že uvrstil med največje tovrstne svetovne prireditve.

IV. mednarodni sejem »Embalaza 1960« bo na Gospodarskem razstavišču od 3. do 8. septembra. Organiziranje tega sejma tudi prihodnje leto narekuje vedno širše uvajanje novih načinov trgovanja in novih vrst embalaže. Sejem bo

KAM V NEDELJO POPOLDAN?
Vsi gremo na prireditve »Pokaži kaj znaš« v Šeškov dom.

Pitališča pri kmetijskih zadrugah

Zivinorejska služba pri Poslovni zvezi Kočevje ima letos v načrtu nadaljevati z akcijami v zivinoreji, ki so več ali manj že utrjene ozioroma imajo že svojo tradicijo. Naštetimo nekaj najpomembnejših:

Selekcija goveje živine naj bi zajela čim večji krog. Odbira goveje živine naj bi zajela naslednja dela: kontrolo proizvodnosti okrog 3500 krav, sprejem v rodovnik od 350-400 krav, tvežiranje rodovniškega naraščaja in naraščaja po semenjakih 1000 do 1200 telic, izločevanje živali z nizko proizvodnjo, izdelava molznih zaključkov za vse kontrolirane živali. V načrtu je tudi večja razstava goveje živine v Sodražici in Dobropolju.

Nadaljna naloga bo tudi odbira plemenjakov in osemenjevanje živine mladih plemenskih bikov za prodajo oz. za umetno osemenjevanje — po proizvodnosti staršev. V sodelovanju z veterinarsko službo naj bi organizirali osemenjevalne centre in ugotavljali uspeh osemenjevanja in plodnosti.

Tudi odkup plemenske živine spada v okvir zivinorejske službe. Na podlagi letnih podatkov o odkupu in številčnega stanja živine, se lahko računa na večje število plemenske živine — telic in krav za prodajo.

Pitanje mlade goveje živine zaradi urejenega trga in cen za pogodbeno živino, imajo protizvajalec interes, da redijo in pitajo živino v sodelovanju s Kmetijsko zadrugo.

Pri Kmetijskih zadrugah bodo organizirali pitališča za pitanje telet, tako imenovanih beby-beef. Pitališča bodo v režiji zadrug samih.

Pa še o prašičjereji. Sodelovali bodo s Kmetijskimi zadrugami pri izmenjavi plemenskih merjasev in nabavi svinj. Vse to v cilju, da se poveča domača vzreja pujskov. V okviru danih možnosti bo potrebno organizirati pri KZ vzgajališča svinj.

Ze ti podatki nam povedo, da ima Poslovna zveza veliko skrb za napredek in razvoj zivinoreje. Želimo, da bi se ti načrti ob sodelovanju vseh zadrugnikov v celoti uresničili.

ZA TRETJINO ČEZ PLAN

Lesno industrijsko podjetje v Ribnici je doseglo med vsemi podjetji v občini Ribnica najboljšo uspehe pri izpolnitvi plana v letu 1959. Proizvodni in finančni plan so izpolnili in presegli za 30 do 33 odstotkov.

Pod bičem kljukastega križa

»Heil Hitler! Proč z Židi!« so najnovejša gesla, ki so jih te dni v Nemčiji in drugod izpisali po stenah židovskih hiš, sinagogah in pokopališčih. To so napravili petnajst let po zaključku druge svetovne vojne. Ne smemo pozabiti, da so s temi gesli ubili Nemci v nekaj letih pet milijonov Židov. Po vojni je britanski pravnik lord Russel zbral številne dokumente o nemških zločinih ter jih objavil v knjigi »Pod bičem kljukastega križa«. Za naše bralce smo izbrali nekaj odlomkov iz poglavja — »Dokonačna rešitev« židovskega vprašanja.

Veletni generalni guverner okupirane Poljske Hans Frank je bil v svoji obrambi na nürnberškem procesu zelo jasen, ko je dejal: »Leta in leta smo se borili proti Židom in spuščali smo se v najgroznejše stvari. Moj dnevnik bo pričal proti meni. Preteklo bo tisoč let in Nemčija še ne bo oprala svojega greha.« V dnevniki je zapisal: »Vse golazni jasno nisem mogel uničiti, niti nisem mogel uničiti v enem letu vseh Židov, toda s časom bomo dosegli naš cilj.«

V četrtem členu nemškega nacionalsocialističnega programa je pisalo: »Samo pripadnik arijske rase je lahko državljani. Pripadnik

arijske rase pa je lahko samo tisti, ki ima nemško kri, in to ne glede na vero. Po tem takim ne more biti niti en Žid član arijske rase.«

Vse do leta 1938 so bili pogromi proti Židom v Nemčiji splošen pojav. Požigali so sinagoge, okradli so židovske trgovine, določali so kolektivne kazni, židovsko lastnino je prigrabilo država in celo gibanje Židov je bilo omejeno. Ponovno so ustanovili heta.

V okupiranih deželah so takoj začeli izvajati pravila, ki so veljala za Nemčijo. Januarja leta 1941 so na Poljskem, v Franciji in na Ni-zozemskem uvedli obvezno registracijo vseh Židov. Naslednji postopek je bil izgon v heta. V Varšavi je bil eden največjih hetov in v njem je stanovalo 400 tisoč ljudi. Likvidiranje heta so začeli Nemci aprila leta 1943 in 16. maja je SS general Strop že poročal: »V Varšavi ni niti enega židovskega naselja več.« Svoje poročilo je naslovil z »velika akcija«. V poročilu je med drugim navedel: »Židovski odpor smo lahko zlomili samo z neusmiljeno in energično vsakodnevno uporabo naših udarnih enot. Zato sem se odločil, da uničim ves prostor, na katerem so prebivali Židje.«

V baltičkem področju so uporabljali drugačne metode, da bi se znebili Židov. V Himmlerjevem zasebnem arhivu so po vojni našli dokument o »akciji skupine A«, v kateri so leta 1941 pobili v Litvi in Letonski nad 130 tisoč Židov.

V Rusiji so delali zopet drugače. V Simferopolju na Krimu so mestne enote »Einsatz« poskusile registrirati na svojem področju vse Žide. Registracije so izvedli Židi sami, ker so jim povedali, da je to potrebno zaradi razvrščanja po stanovanjih. Po registraciji so Žide zbrali in jih peljali na ustrelitev. To je opisal nemški oficir Olendorf in dodal, da so vsakokrat peljali na streljanje le toliko ljudi, kolikor so jih lahko takoj uničili.

Pod udarec iztrebljenja pa niso prišli samo ruski Židje. Kamorkoli so prišle nemške čete, so pod kljukastim križem takoj »razveselili Žide«. Na Poljskem so jeseni leta 1942 zgradili taborišče Treblinka in v dveh taboriščih so v nekaj mesecih pobili več tisoč Židov. Ubijali so jih na dva načina, in to s paro ter plinom. Poleg tega je bila v taborišču še baraka »Lazarjet«, iz katere se ni vrnil nihče živ. Za vrati ordinacije je bila jama, v katero je esesovec sunil ustreljeno

žrtev, ki je pred tem nič hudega slutec sedela v čakalnici. Na ta način so ubijali starce, otroke in bolnike, ki niso mogli sami v plinske celice. Ker v Treblinki niso zmogli vsega »dela«, so ustanovili v Čelmu še eno podobno taborišče. V njem so usmrtili nad 300 tisoč Židov iz okolice Poznanja in Lodza.

Iz razpoložljivih statistik je razvidno, da so skoraj popolnoma uničili na Poljskem Žide in usoda skoraj vseh teh ljudi je zelo dobro znana: Tudi Židje na Madžarskem so doživeli podobno usodo. Leta 1944 so polovili nad 200 tisoč Židov in jih poslali v uničevalna taborišča.

Vsem tistim, ki niso nikoli slišali udarce težkih škornjev po vaških ulicah in neusmiljeno razbijanje gestapovcev po vratih, tistim, ki niso videli ustrelitev petdeset svojih prijateljev kot talcev zaradi smrti enega nemškega vojaka, vsem tem je to videti neverjetno in neresnično.

Smrt preko pet milijonov evropskih Židov, ki so jo zakrivali Nemci, je največji zločin v svetovni zgodovini. Podatki, ki jih je navedel lord Russel, dovolj zgovorno pričajo, zakaj zahtevamo kaznovanje ljudi, ki petnajst let po zločinu ponovno netljo rasno mržnjo in ponovno kličejo, da nadaljujejo svoje nedokončano delo.

Rezultati volitev SZDL občine Kočevje

Osnovna organizacija	volitev	št. SZDL	volitev	volitev	volitev	volitev	volitev
Podgorski teren	647	378	78	440	70,5	96,5	16
Roški teren	316	153	127	275	88,6	98,2	16
Bračičev teren	550	391	105	483	90,2	97,4	16
Seško-Kol. ter.	762	521	125	134	84,8	98,1	16
Rožni teren	397	286	46	308	83,6	92,8	16
Rudnik	727	507	48	550	76,3	99,1	16
Salka vas	587	544	32	565	98,1	98,1	16
Željna	286	191	17	193	72,7	92,8	16
Klinja vas	63	42	5	45	74,6	95,7	9,30
Črni potok	102	92	7	99	97,1	100	8
Cvišlarji-Onek	82	73	10	79	101,2	94	11
Dolga vas	279	225	22	247	88,5	100	10
Livold	195	157	9	163	85,1	98,2	10
Mozelj	157	125	42	157	106,4	94	11,30
Spodnji log	53	32	9	41	70,4	100	10
Koprivnik	123	92	22	108	92,7	94,7	11
Vimolj-Ceplje	141	65	26	80	64,5	87,9	14
Predgrad	233	112	24	133	58,4	97,8	12
Dol-Laze	91	59	6	61	74,1	93,8	10
Stalcerji	71	62	4	66	92,9	100	10
Novi lazi	72	71	2	63	101,4	86,3	10
Morava	68	58	12	70	102,9	100	11
Kočevska Reka	194	203	—	201	104,6	99	12,30
Borovec	77	75	—	73	97,4	97,3	8
Briga	64	57	1	58	90,6	100	9
Primoži	70	70	—	70	100	100	7,20
Nova sela-Rajš.	64	64	5	68	107,8	98,6	8,30
Kostel	116	70	7	77	66,4	100	10
Banja loka	108	57	23	78	74,1	97,5	11,30
Jesenov vrt	29	20	3	23	79,3	100	11
Suhor-Podstene	36	13	8	19	58,3	90	11,30
Ajbelj	40	28	—	28	70	100	8
Vrh	128	77	6	81	64,8	97,6	11,30
Fara	82	37	11	48	58,5	100	9
Vas-Potok	163	53	38	90	55,8	98,9	10
Slavski laz	79	58	5	63	79,7	100	10
Petrina	54	34	17	51	94,4	100	9
Kuželj	111	44	6	50	45	100	9
Bosljiva loka	104	53	3	54	53,8	96,4	8
Osilnica	188	138	3	141	73,9	100	10
Padovo	44	44	—	44	100	100	12
Papeži	45	48	3	50	113,5	98	10
Mahovnik	160	154	17	165	106,9	96,5	10,30
Mlake	126	66	33	96	78,6	97	11
Breg	143	81	27	106	75,5	98,1	11
Stara cerkev	239	188	12	190	83,7	95	11
Koblerji	147	150	16	166	112,9	100	10,30
Ložine	90	62	4	58	73,3	87,9	11
Slovenska vas	162	127	32	159	98,1	100	10
Gorenje	81	65	4	69	85,2	100	10
Polom	53	47	6	52	100	98,1	8
Stari log-Smuka	87	87	—	87	100	100	10
Skupaj	9086	6506	1086	7375	—	—	—

USTANOVILI BODO

Obvestila delavskih univerz in klubov

DU KOČEVJE

V torek dne 19. jan. ob 19.30 bo v dvorani množičnih organizacij v Kočevju predavanje:

»Z magnetofonom in diapozitivi pri naših ljudeh« (spremljano z narodnimi pesmimi). Predavatelj prof. Letinič Sime.

V Kočevski Reki bo istega dne in ob isti uri predaval prof. Vesel Branko: »Resnica o strupenih živalih« (z diapozitivi).

V Stari cerkvi bo prav tako 19. januarja ob 19. uri v osnovni šoli predavanje prof. Kambiča Mirka: »Od Ljubljane do New Yorka« (z diapozitivi).

Osnovne organizacije ZK Rudnik in Salka vas obveščamo, da bo drugo predavanje o drugi študijski temi 18. januarja 1960 ob 17. uri v Domu rudarjev za člane osnov. organizacij ZK Rudnik, Salka vasi, Zeljn in Cvišarjev. Predaval bo tov. Jože Košir.

18. januarja ob 19. uri bo predavanje v dvorani KUD Livold za člane osnovnih organizacij ZK Livold, Črni potok in Mozelj. Predaval bo Boris Mikoš.

Vse novospjete člane ZK obveščamo, da je študij za II. grupo v ponedeljek 18. in v sredo 20. januarja 1960 ob 17. uri v šoli »Mirka Bračiča«.

Vsa podjetja, ki so prijavila svoje delavce v tečaj za pridobitev kvalifikacije, obveščamo, da se prične tečaj za zidarje, tesarje in kovinarje v sredo 20. I. 1960 ob 16. uri v hotelu »Pugled«.

KLUB DOMA RUDARJEV

18. januarja ob 16. uri: seminar za predsednike in člane hišnih svetov. Tema: »Drugi del zakona o stanovanjskih razmerjih«.

21. januarja ob 19. uri: dramska sekcija ima študij enodejanske živjetje in mimika.

Delo in uspehi Delavske univerze Kočevje

Delavska univerza Kočevje je že dosedaj, čeprav deluje razmeroma kratek čas, dosegla že lepe uspehe pri delu. Delo je bilo dobro zastavljeno in vodstvo DU je v dobrih rokah.

Pri Delavski univerzi je pet komisij. O vseh oblikah izobraževanja so razpravljale in pripravile vse potrebno za začetek posamezne strokovne komisije. Ni tečaja, seminarja, šole in predavanja v katerem ne bi razpravljali tovariši, ki so člani komisij. Za koordinacijo dela in za načelnost pri organiziranju vodi skrb strokovni kolegij, ki ga sestavljajo predsedniki komisij in upravniki.

Vseh komisij je pet, in sicer: ideološka politična z devetimi člani, ter družbeno-ekonomska, strokovna, splošno izobraževalna in poljudno znanstvena komisija, ki šteje vsaka po pet članov. Poleg teh članov komisij, ki jih štejejo med redne sodelavce DU, so pritegnili k delu še precejšnje število predavateljev. Vseh predavateljev je 32 iz raznih področij dela. Ker v Kočevju primanjkuje strokovnega kadra, so izpopolnili to vrzel s predavatelji, ki jih posreduje ljubljanska Delavska univerza. Dosele je DU iz Ljubljane posredovala 28 predavateljev.

Pri organiziranju posameznih predavanj, tečajev, seminarjev in šol naleteli DU običajno vedno na vprašanje primernih prostorov. To bo treba kmalu rešiti, vsaj pred pričetkom naslednje sezone.

Ljudje si želijo izobrazbe. V ilustracijo samo en primer: administrativni tečaj obiskuje 22 tovarišic. Ker pa DU nima svojih strojev, je le-te dobila v uporabo pri posameznih gospodarskih organizacijah, ki jih tovarišice nosijo k predavanju iz Livolda, Zeljn, Sal-

ke vasi, Slovenske vasi in iz mesta. Takih in podobnih primerov je še več.

Prav bi bilo, da bi se za delo DU bolj zanimale sindikalne organizacije. S tem bi bili omogočeni še lepši uspehi DU.

Sedaj pa nekaj besed o tečajih, seminarjih, šolah in predavanjih, ki so v teku. Začetni knjigovodski tečaj obiskuje 28 slušateljev, knjigovodski nadaljevalni tečaj obiskuje 18 slušateljev, administrativni tečaj 22, nemški začetni tečaj 21, nemški nadaljevalni tečaj 10, angleški tečaj 15, šolo za starše 87, tečaj za pripravo za zakon 36 slušateljev.

Večerno politično šolo A oddelek, obiskuje 16 slušateljev, večerno politično šolo B oddelek pa 15, mladinsko politično šolo pa 20 slušateljev. Naj omenimo še študij aktivna/prosvetnih delavcev, kjer se udeležuje predavanj 56 slušateljev. Uspešni so bili tudi seminarji za člane delavskih svetov in upravnih odborov podjetij. Dosele je bil zaključen tak tečaj na Poslovni zvezi. Predavanja je poslušalo povprečno po 20 oseb. V teku so seminarji z enakim programom na Rudniku, »Avto« in »Ključavničarstvu«. Na Rudniku se udeležuje predavanj 20, pri »Avto« 16, pri »Ključavničarstvu« 20 slušateljev.

Poljudno znanstvena predavanja so bila dosele v Kočevju štiri, s povprečno udeležbo 93 slušateljev, v Kočevski Reki prav tako štiri s povprečno udeležbo 96 slušateljev, v Stari cerkvi pa tri predavanja s povprečno udeležbo 55 slušateljev. V Fari je bilo dosele eno predavanje, katerega se je udeležilo 83 slušateljev in v Mozlju tudi eno predavanje z 52 slušatelji.

Na Rudniku, Kočevju, Dolgi vasi in Stari cerkvi so bila predava-

nja za člane osnovnih organizacij ZK. Predavanja je poslušalo skupno 320 slušateljev.

Dosele je poslušalo predavanja, ki jih je pripravila DU, oziroma jih še posluša, 1931 oseb, pri čemer je pomembno, da obiskuje samo redne tečaje in seminarje, katerih program traja 4 do 5 mesecev 145 oseb, seminarjev in tečajev, ki obsegajo 4 do 12 tem 722 oseb in javnih poljudnoznanstvenih predavanj pa je poslušalo 1064 oseb.

Pa še nekaj o tem, kaj pripravljajo za nove tečaje, seminarje in predavanja:

Ideološko-politična komisija: seminar za mlade komuniste in seminar za prosvetne delavce v Fari.

Družbeno-ekonomska komisija: seminar za zadržne svete in upravne odbore KZ Predgrad, Banja loka, Fara, Osilnica in Kočevje. Seminarji bodo v januarju in februarju. Seminar za predsednike krajevnih odborov in seminar za člane DS in UP gospodarskih organizacij KGP, »Zidar«, ITAS, Kleparstvo, »Tekstilana«, »Mizar«, »Snežnik« in »Trgopromet«. Na programu je tudi več občasnih predavanj za posamezne delovne kolektive.

Strokovna komisija ima v načrtu izvedbo tečajev za prekalifikacijo delavcev. Splošno izobraževalna komisija bo pripravila tečaj, ki naj bi strokovno usposobil tovarišice, ki bi naslednjo sezono lahko vodile gospodinjstve tečaje. V sodelovanju z Občinskim odborom RK so v teku priprave za tečaj na menjene osebam, ki upravljajo z omaricami prve pomoči v podjetjih. Poljudnoznanstvena komisija pa pripravlja program predavanj za Mozelj in Fara.

Iz vsega kar smo navedli je razvidno, da je Delavska univerza zorala globoko brazdo izobraževanja delovnih ljudi in da je že dosedaj opravičila svoj obstoj. Tudi za naprej želimo veliko uspehov pri njenem delu.

Pretekli teden je bila prva seja iniciativnega odbora za združitve nogometnih klubov »Rudar« in »Partizan« Kočevje. Sejo je vodil predsednik iniciativnega odbora Janez Rigler. Prisotni so bili vsi člani tega odbora. Tov. Rigler je najprej obširno poročal o sklepih Sveta za telesno vzgojo in pri tem poudaril, da je potrebno za uspešen razvoj nogometa, da se združijo dosežak razcepljene sile v nogometu tako samih igralcev in tudi vodstva klubov.

Vsa dosedanja nerazumevanja med nogometaši in vodstvi klubov so slabila kvaliteto nogometa, kar je spravilo kočevske nogometaše na dno. Ta razcepljenost je povzročala tudi nepotrebna trenja, prepire, ki so se včasih izrodili celo v politične probleme v razdvajanju mesto — Rudnik.

Na podlagi teh ugotovitev Sveta za telesno vzgojo o stanju v nogometu je bil predlagan sklep Sveta, da se nogometna vodstva klubov združijo v en nogometni klub. Novi nogometni klub se bo lahko uspešno uveljavil v nogometu in si tako pridobil zaupanje kočevskega občinstva, ki je po zadnjih neuspehih nogometa izgubilo interes za obisk nogometnih prireditev.

Predstavniki NK Rudarja s predsednikom Korelcem ter Zupancem, Žagarjem in Lavrihom, ter predstavniki NK Partizan, so bili s sklepom Sveta za telesno vzgojo soglasni, da dosedanje razdvojenost delo v nogometu ni bilo uspešno in da je zajamčen uspeh le v združitvi obeh nogometnih klubov v en klub.

Iniciativni odbor je na podlagi tega izvršil organizacijske priprave za ustanovni občni zbor NK, ki bo nosil ime »Kočevje«. S tem imenom kluba so bili vsi soglasni. Občni zbor naj bi bil predvidoma v prihodnjem tednu.

Na seji je iniciativni odbor tudi predvidel vodstvo za novi klub. Predsednik naj bi bil Janez Ri-

gler, podpredsednik Franci Korelec, tajnik Jože Maver, tehnični sekretar Janko Zupan, blagajnik pa Rezka Brihan. Predsednik komisije za gospodarstvo naj bi bil Mito Lah, mladinske komisije Nace Andoljšek, za propagando in tisk Gregorc, zdravstvene komisije dr. Miran Cilensek, za rediteljsko službo Ivan Zgonc, predsednik tehnične komisije pa Janko Zupan. Nadzorni odbor naj bi vodil tovariš Oberstar, disciplinsko sodišče pa Peter Vovk.

Stvari v zvezi z združitvijo nogometašev so torej tik pred ureditvijo. Naj ponovimo, da je združitve edina možna pot za napredek in dvig kočevskega nogometa. Prepričani smo, da bo nogometni klub »Kočevje« krepko posegel v boj v nogometnih tekmovalnih in da bo dostojno zastopal Kočevje, čigar ime bo imel. Da pa bo novi klub čimprej prebolel porodne krče, mu moramo vsi prijatelji nogometa in ostali pomagati, da bo kmalu zaživel v polni moči.

POSVETOVANJE UPRAVI TELJEV

Pretekli teden, v četrtek 7. januarja, je bilo v Kočevju posvetovanje upraviteljev osemletik iz Velikih Lašč, Ribnice, Fara ter šol »Mirka Bračiča« in »Jožeta Šeška« iz Kočevja. Razpravljali so o uveljavljanju novega zakona o osnovni šoli. Veliko so govorili o novem kriteriju ocenjevanja v šoli.

Razpravljali so, kako bi v drugem polletju organizirali pedagoško delo v učiteljskih zborih in o svobodnih aktivnostih v šolah. Prišli so do zaključka, da bi se morali za to stvari bolj zanimati šolski odbori, starešinski sveti ter družbene in množične organizacije.

Na podlagi tega razpravljanja so se dogovorili, da bo prihodnji sestanek sklican v mesecu februarju v Velikih Laščah. Tam se bodo pogovorili o uspehih v šolah v prvem polletju.

OBVESTILO SMUČARJEM

Ljubitelji smučanja in sankanja obveščamo, da prireja TVD »Partizan« Kočevje redne treninge za vse oddelke. Tekmovalci v alpskih disciplinah in tekači imajo zbirališče pri 30 m skakalnici pod Mestnim vrhom, skakalci pri 20 m skakalnici, sankalci pa pri sankalski prog. Treningi bodo vsak dan s pričetkom ob 15. uri od 13. januarja 1960 dalje.

TVD »Partizan« Kočevje

Dosežena mesta dirkačev

Hitrostno prvenstvo v avto-moto športu za leto 1959 je zaključeno. Na osnovi doseženih točk v času tekmovalne sezone, so tekmovalci AMD Kočevje osvojili v končnem plasmanu naslednja mesta:

Sterle-Maček v razredu prikolic do 1200 ccm za državno prvenstvo 5-6 mesto.

Sterle-Maček v razredu prikolic do 500 ccm za prvenstvo Slovenije 2. mesto.

Meste Leopold v razredu solo motorjev nad 250 ccm za prvenstvo Slovenije 2. mesto. Stefe Matevž v razredu motorjev nad 250 ccm 6. mesto. Bukovec Janez pa deli za prvenstvo Slovenije 7., 8. in 9. mesto v razredu motorjev do 250 ccm in v razredu do 175 ccm 9. mesto. Strohsack Brane pa je osvojil v razredu do 125 ccm 10. mesto. Doseženi rezultati v letošnjem letu, z ozirom na lansko leto, so v celoti nekoliko slabši.

DOPISUJTE V »NOVICE«

POZIV

za vložitev prijav za odmero in plačilo taks za leto 1960 Po uredbi o spremembah in dopolnitvah taksne tarife zakona o taksah (Uradni list FLRJ št. 6/56 in 16/57) se morajo plačati takse za:

1. CESTNA MOTORNA VOZILA
2. VSA VPREŽNA VOZILA
3. DELOVNO ŽIVINO
4. ZGANJARSKE KOTLE, MLATILNICE, POTOČNE IN REČNE MLINE TER MLINE NA STROJNI POGON
5. HIBRIDNO TRTO

I.

Takse za cestna motorna vozila morajo plačati tako gospodarske organizacije kot drugi posestniki teh vozil, razen tistih, ki so po uredbi oproščeni plačila.

Gospodarske organizacije plačajo državne in občinske takse od posedajočih motornih vozil v dveh enakih obrokih, in sicer polovico takse

ZA I. POLLETJE DO 30. APRILA, DRUGO POLOVICO ZA II. POLLETJE PA DO 15. OKTOBRA 1960.

Drugi posestniki cestnih motornih vozil pa plačajo ustrezno državno in občinsko takso ob priliki registracije motornega vozila.

II.

Zaradi odmere taks za vprežna vozila, delovno živino, žganjarske kotle, mlatilnice, potočne, rečne mline in mline na strojni pogon ter hibridno trto morajo vložiti pismeno prijavo:

1. ZA CESTNA MOTORNA VOZILA vsi lastniki oziroma posestniki
2. ZA VPREŽNA VOZILA vsi lastniki oziroma posestniki
3. ZA DELOVNO ŽIVINO samo zasebni lastniki
4. ZA ZGANJARSKE KOTLE, MLATILNICE, POTOČNE, REČNE MLINE IN MLINE NA STROJNI POGON samo zasebni lastniki
5. ZA HIBRIDNO TRTO vsi posestniki vinogradov na glede na to, ali so vinogradi zasebna ali družbena last
6. ZA PSE (tudi z rodovnikom).

Prijave je treba vložiti NAJPOZNEJE DO 31. JAN. 1960 in odmerjeno takso plačati NAJPOZNEJE DO 1. MARCA 1960 pri upravi tiste občine, v kateri ima podjetje ali obrt svoj sedež, oziroma v kateri ima lastnik oziroma posestnik živine ali premoženja svoje stalno prebivališče.

Za hibridne vinograde je treba vložiti prijave pri Upravi za dohodke tiste občine, v kateri je zemljišče.

III.

Taksniki zavezance, ki ne bo prijavil cestnih motornih vozil, vprežnih vozil, delovne živine in priprav za proizvodnjo bo moral razen redne takse plačati še kazeno, ki znaša 100 odstotkov redne takse.

Tiskovine za vložitev prijav so na razpolago pri Upravi za dohodke Občinskega ljudskega odbora Kočevje, krajevnih uradih: Vas-Fara, Kočevska Reka, Osilnica in Predgrad.

UPRAVA ZA DOHODKE OBČINSKI LJUDSKI ODBOR KOČEVJE

GIBANJE PREBIVALSTVA

LOŠKI POTOK

Rodile so: Golob Pavla, gospodinja iz Retij 65 — dečka Igorja in Debeljak Ivana, gospodinja iz Mallega loga 11 — dečka Alojza, v Ljubljani pa je rodila Lavrič Olga, gospodinja iz Travnika 88 — dekllico Stefko.

RIBNICA

Rodila je Klun Marija, gospodinja iz Hrovače 33 — dekllico Martino. Umrl je Rugelj Jože, preužitkar iz Gorice vasi 41, star 86 let.

DOLENJA VAS

Rodila je Henigman Angela, gospodinja iz Dolenje vasi 93 — dečka Benjamin.

V ljubljanski bolnišnici je umrl Klun Franc, kmet iz Prigorice 27, star 47 let.

PREDGRAD

Poročila sta se: Pečnik Janez, krojač iz Ljubljane, star 24 let in Šephar Pavlina, delavka iz Deskove vasi 1, stara 21 let.

KOČEVJE

Poročili so se: Jerše Alojzij, mizarjski pomočnik iz Brega pri Kočevju, star 30 let in Blatnik Ivana, uslužbenka iz Kočevja, Trg Svobode 1, stara 25 let, Levstek Franc iz Livolda 14, star 26 let in Kožar Alojzija iz Zlebiča 9. Zakonsko zvezo sta sklenila v Ljubljani.

Rodile so: Strukelj Elizabeta, kmetijska tehnik iz Rajnola 3 — dekllico Alenko; v ljubljanski porodnišnici pa so rodile — Herman Valentina iz Kočevja, Roška c. 30 — dekllico Magdaleno, Pirc Pavla iz Stare cerkve 6 — dekllico Romano, Jerina Sonja iz Salka vasi 2 — dečka Slavka, Miše Marta iz Slovenske vasi 36 — dekllico Marito, Kuhelj Danica iz Zeljn 26 — dekllico Danico, Krnc Neža iz Koprivnice 20 — dekllico Faniko, Somensari Jožica iz Zeljn 35 — dečka, Novak Matilda, uslužbenka iz Kočevja, Trg Svobode 21 — dečka Andreja.

Tekavec Angela iz Kočevja, Tomšičeva ul. 11 je rodila v Brežah pri Ribnici — dekllico Berto, Koprivšek Silvestra iz Kočevja pa je v Zalcu rodila — dečka Filipa.

Izdaja in tiska ČZP »Kočevski tisk« v Kočevju. Urejuje uredniški odbor. Odgovorni urednik Matija Cetinski. Uredništvo in uprava v Kočevju, Ljubljanska cesta 14a, telefon uredništva in uprave 3-89. Naročnina je 500 din, polletna 250 din in jo je treba plačati v naprej. Za izozemstvo 1000 din oz. 3 ameriške dolarje. Tekoči račun 600-713 pri Komun. 1-265. Poslovni banki Ljubljana, podružnica za Kočevje

IŠČEMO SOBO

V Kočevju iščemo prazno sobo. Plačamo dobro. Stanovalec bi v sobi stanoval le po nekaj dni na mesec.

Tiskarna-Kočevje

KUPIMO

Odkupujemo stare krpe. Plačamo od 50 do 80 dinarjev za kg. Tiskarna-Kočevje

ZAHVALA

Ob težki izgubi, ki je zadela našo družino ter izgubila preljubega moža in očeta

JANKA PEZDIRCA

se prisrčno zahvaljujemo za vso tolažbo in pomoč. Posebno se zahvaljujemo predstavnikom občinskih organizacij: sindikalnega sveta, ZROJ, ZB NOV, osnovne organizacije ZK Šeškovega terena in kolektivu sodišča ter sosedom, ki so največ prispevali pri organizaciji pogreba. Nadalje se zahvaljujemo vsem govornikom teh in ostalih organizacij, kakor tudi vsem, ki so tako ali drugače prispevali k tako lepemu spominu na pokojnega Janka. Obilo zahvale vsem za darovane vence in množično udeležbo na njegovi zadnji poti.

Zalujoča žena Malči, sin Janez in hčerka Alenka ter družini Rom in Gregorič.

OBJAVA

AMD Stari trg ob Kolpi name-rava začetni s 1. februarjem t. l. s tretjim šoferjsko-amaterskim tečajem. Obveščamo vse zainteresirane, ki želijo tečaj obiskovati, da se prijavijo do tega roka pri tovarišu Tomazinu Jožetu, predsedniku društva, kjer bodo dobili še natančnejša pojasnila.

KINO

JADRAN, Kočevje: od 15. do 17. januarja jugoslovanski cinemascope film »Sama«, 17. januarja matineja nemškega filma »Lažni Adam«, 20. in 21. januarja italijanski film »Zelezničar«, od 22. do 24. januarja amer. barvni film »Komu zvonis«, 24. januarja francoski film »Heroji so utrujeni«.

SVOBODA, Rudnik: 16. in 17. januarja barvni film »Zvezda Indijec«, 23. in 24. januarja barvni film »Zeleni ogenj«.

RIBNICA: 16. in 17. jan. ameriški barvni film »Afriški lev«, 23. in 24. januarja ameriški cinemascope film »Ljubi ali pusti me«.

DOBREPOLJE: 16. in 17. januarja ameriški barvni vistavision film »V sencih vešal«. 20. januarja ameriški film »Banda z Levender Hila«, 23. in 24. januarja angleški barvni vistavision film »Španski vrtnar«.

PONIKVE: 21. januarja ameriški film »Banda z Levender Hila«. KOČEVSKA REKA: 16. in 17. januarja jugoslov. film »Onadva«, 17. januarja matineja filma za pionirje, ob 10. uri, »Pustolovščine Pere Detliča«, 23. in 24. januarja francoski film »Beg iz Gvajane«.

OSILNICA: 17. januarja jugoslov. film »V soboto zvečer«, 24. januarja amer. barvni film »Dvoiriščno okno«.

PREDGRAD: 16. in 17. januarja ameriški barvni film »Med nebom in zemljo«, 23. in 24. jan. slovenski film »Kala«.

ČESTITKE

Ljubi sestrični in nečakinji Agnes Delač iz Clevelanda čestitajo za god Marinčevi iz Brsnika in enako Ertačevi.

— * —

Dobri in skrbni mami Neži Segaj iz Segove vasi želi še mnogo zdravih let v prihodnosti hvaležna Tončka.

Lavrih Nežki želijo za dvojni praznik vse dobro, starši, sestra Tončka, brata Ciril in Albin z družino.

NAJDENO

V gimnaziji Kočevje so bile na dan volitve 10. januarja pozabljene usnjene rokavice. Lastnik jih dobi na upravi lista.

V stalno delovno razmerje sprejememo

ADMINISTRATORKO

Pogoji:

1. najmanj nižja srednješolska izobrazba
 2. obvladanje strojepisja
- Osebnih prejemki po tarifnem pravilniku in dogovoru. — Nastop službe 1. februarja 1960 ali po dogovoru kasneje. — Pismene prijave je treba poslati do 25. januarja t. l. na naslov:

ČZP »KOČEVSKI TISK«, KOČEVJE.

OBVESTILO

Obveščamo davčne zavezance plačila davka na osebni dohodek, da smo prejeli tiskovine — davčne prijave — na katerih se prijavlja tovrstne dohodke za leto 1959.

Uprava za dohodke Obč. LO Kočevje

Milan Hočevar iz Ljubljane sprašuje: Prihodnji mesec pridem na novo službeno dolžnost v Kočevje in dokler ne dobim družinsko stanovanje, se bom aboniral v enem izmed kočevskih gostinskih podjetij. Prosim Vas, če bi v rubriki »HALO 389« kličje navedli koliko stanejo posamezni obroki v gostinskih podjetjih, ki sprejajo obonente in koliko kalorij ima dnevni obrok. Ali se lahko tudi privatno hranim v Kočevju? Na koncu pa bi želel, če mi lahko zaupate, v katerem gostinskem podjetju je urednik te rubrike na hrani, če pa ni nikjer, kje bi se aboniral?

Zavrtili smo številčnico na telefonu in preberite, kaj so nam odgovorili:

3-46 (Ljudska restavracija): zajtrk stane 15, kosilo 100, večerja pa 60 dinarjev. Dnevni obrok ima okoli 3000 kalorij. Hrano bomo morali podražiti zaradi podražitve nekaterih prehranbenih artiklov.

3-58 (hotel Pugled): zajtrk 15, kosilo 110 in večerja 80 dinarjev. Dnevni obrok ima od 3500 do 4000 kalorij. Meso se je podražilo za 30 din, ravno tako tudi nekateri drugi artikli, zato bomo morali podražiti hrano.

2-79 preko hišne centrale Rudnika (Restavracija-Rudnik): zajtrk 15, kosilo 90 in večerja 50 dinarjev. Imamo preračunano koliko vsebuje povprečni obrok kalorij, vendar vam tega sedaj ne morem povedati.

3-79 (Šolska restavracija »Metka«): Abonentov ne sprejemamo. Imamo na dobra, sicer največkrat brezmesna kosila za ceno od 50 do 100 dinarjev. To nudimo prehodnim gostom. Aboniramo pa šolke troške in vatenice; zanje stane kosilo 50 dinarjev.

2-51 (gostilna »Loveca«): Abonente bomo začeli sprejemati čez 14 dni. Cene obrokov še nismo določili.

3-71 (gostilna »Pri kmetu«): Kosilo 120, večerja 60 dinarjev. Z zajtrkom pa postrežemo samo na željo abonentov.

3-55 (gostilna »Roga«): Sefa morate vprašati, njega pa sedaj ni tu.

3-13 (Restavracija kolodvor): Naše cene so enake cenam v drugih tovrstnih podjetjih. Zajtrk 15, kosilo 110, večerja pa stane 80 dinarjev. Koliko je kalorij nismo preračunano.

2-57 (Uprava za dohodke): Ne bi vedeli, da bi kdo privatno sprejemal abonente na hrano.

Urednik te rubrike se hrani v hotelu Pugled. Če na bi se ponovno moral odločiti, kje bi se aboniral, bi dobro prebral te odgovore in se odločil. Povedati je treba, da se povsod trudijo, da abonentom in gostom čimbolj postrežejo, včasih celo tako, da zgrubi, ki to imajo s stalnimi abonentni kričje z dohodkom od alkoholnih pijač.

Izbira je velika in poskusite. Brez težav pa lahko »presedlate« iz ene restavracije v drugo.

Komunistična partija je že od vsega začetka svojega obstoja bila vedno tam, kjer so kapitalisti rezali delavstvu najtanjši košček kruha, kjer je bilo delavstvo najbolj izkoriščano in kjer so bili delovni pogoji najtežji; to je v tovarnah, rudnikih in ostalih delovnih mestih, kjer je hrabrila delovno ljudstvo in ga opozarjala, da je rešitev delavstva iz obupnega položaja v delavstvu samem, to je v njegovi enotnosti in borbenosti. Oborožena z marksistično teorijo je vodila delavstvo v socialnih borbah in stavkah, katere niso bile nikdar brezuspešne, kjer je bilo delavstvo enotno in ni nasledlo kapitalističnim provokatorjem vseh barv, ki so vedno skušali razbiti enotnost delavstva. Zato si je upravičeno dobila ime »avantgarda delovnega ljudstva«.

S pojavom fašizma v Evropi in tudi v Jugoslaviji sami, je KPJ natančno proučila dogme fašizma in ugotovila, da preti prav od fašizma največja nevarnost za delovno ljudstvo vsega sveta, prav posebno pa še za male države, kot je bila n. pr. Jugoslavija. Zato je že od vsega početka vodila odločno

Pionirji Lašč tekmujejo

V dosedanjih občini Lašče bodo posvetili vso skrb akciji, ki ima za cilj vzgojiti mladino v mnogih kmetijskih in zadržinskih zadevah in je pomembna za vse mlade ljudi te občine, kajti prebivalci te občine se v pretežni meri pečajo s kmetijstvom. Tudi večji del delovne sile iz vrst mladih ljudi ostaja zaposlen v kmetijstvu. Šolska vodstva, kmetijske zadrage in drugi so posvečali pri vzgoji mladine precej skrbi ali ta kljub najbolj volji ni dosegla zaželenih rezultatov. Z željo, da bi se mladi ljudje, ki jih zanima napredno kmetijstvo in zadržništvo, bili najbolj seznanjeni z doseženimi napredki se bo vključilo v tekmovalne večje število skupin. Pri tistih šolah, kjer so dani pogoji za ustanovitev pionirske zadrage, bodo to v najkrajšem času ustanovili na ustanovnem obnem zboru, kjer pa niso podani pogoji, bodo delovali kmetijski krožki. Cilj enih in drugih je vzgoja mladine v naprednem kmetijstvu, ki se ga vedno mnogi starejši ljudje bojijo. Tekmovalni načrt je obširen in zahteva mnogo naporov. Vsi, ki se bodo vključili v okvir tekmovalnega upajo, da bodo naloge uresničili, če bodo vsi uspešno delali. Lahko na

tudi sedaj trdimo, da bodo tekmovalne skupine storile vse, da bodo šolski vrtni pri vseh šolah in to predvsem v večjih krajih lično urejeni in zasajeni, ravno tako tudi posamezne bližnje parcele last SLP, ki so pri šolskih poslojih.

„SMREKA“ potrebuje 8500 metrov lesa

Kolektiv lesnoindustrijskega podjetja »Smreka« v Loškem potoku je v preteklem letu dobro gospodaril in zato dosegel lepe uspehe pri izvrševanju proizvodnih nalog. Čeprav niso znani še dokončni podatki, je že znano, da je podjetje finančno in proizvodni plan doseglo in za nekaj odstotkov celo preseglo. Vsekakor je to zasluga celotnega kolektiva. Ta uspeh je še toliko večji, če vemo, da imajo zaposlenih večje število mladih ljudi, tako po letih in znanju, ki se pa uspešno vključujejo v delovni proces proizvodnje.

Pa še ta-le podatek: »Smreka« potrebuje letos za nemoteno proizvodnjo 8500 kubičnih metrov je lovega lesa, poleg tega pa tudi precej bukovine. O potrebah lesnih surovin posameznim lesnoindustrijskim podjetjem, tako med

RIBNICA
Za silvestrovo so imeli v Ribnici dramsko prireditev. Mladinska dramska skupina pri DPD »Svoboda« Ribnica je postavila na oder štiri uspešno izvedene igre, enodejanke. Mladim igralcem svetujemo, naj nadaljujejo z začetim delom. Začetek je bil dober, zato kar korajžno naprej.

drugim tudi »Smreki«, so razpravljali in določili ustrezne kvote na zadnjem zasedanju predstavnikov lesnoindustrijskih podjetij in gostov iz Ljubljane v Ribnici.

»Pokaži, kaj znaš« v Kočevju

Da, uganili ste! Kot poslušalci Radia Ljubljana ste pač že neštokrat imeli priložnost poslušati oddaje pod naslovom »Pokaži kaj znaš«. Nepretrgana revija nenehno se porajajočih neznanih talentov so te oddaje, ki najlepše kažejo, koliko kulturnega bogastva, znanja sposobnosti in domiselnosti je v naših ljudeh. Mnogo teh skrivnih talentov je Radio Ljubljana odkril in nam jih je v oddaji »Pokaži kaj znaš« predstavil v svojem studiu. Pa ne samo to. Premnogo teh nekoč

Kaj in kje delajo prosvetna društva

Sedaj ob začetku novega leta je prav, da pogledamo na delo naših prosvetnih društev in Svobod v preteklem letu.

V DPD Svoboda Rudnik je dosegla lepe uspehe pri razvoju tamkajšnja godba. Pod vodstvom novega kapelnika je godba tako v organizacijskem, zlasti pa v pogledu kvalitete, naredila velik korak naprej. Vzdrževanje in izmenjava glasbenih instrumentov terja precejšnje stroške, ki jih je kril Rudnik. Ker pa je to za podjetje prevelika finančna obremenitev, bi bilo prav, da bi del bremen prevzela tudi druga kočevska podjetja, kakor tudi ObLO, saj služi ta godba kočevski komuni.

Svoboda Kočevje-mesto je uprizorila samo dve dramski deli. Glavna ovira večji razgibanosti na tem področju je bila — pomanjkanje režiserjev. Tamburaška sekcija dobro dela. Lutkovna sekcija se ne more razmahniti, ker nimajo po-

trebne prostora, kjer bi uredili lutkovni oder.

V Stari cerkvi je delovanje Svobode omenjeno zaradi neodgovarjajočih prostorov. Z adaptacijo novih prostorov bo Svoboda omogočeno precejšnje kulturno prosvetno udejstvovanje.

S podobnimi težavami se bori tudi prosvetno društvo v Livoldu. Ker nimajo primerne prostora, je kulturno prosvetno izživljanje popolnoma zamrlo. Prav bi bilo, da bi ObLO tako Svobodi v Stari cerkvi in prosvetnemu društvu v Livoldu prisločili na pomoč s finančnimi sredstvi, da bi s predvidenimi adaptacijami prostorov čimprej uspeli. Naj omenimo, da so člani pripravljali kar največ doprinesa s prostovoljnimi delom.

V Kočevski Reki nudi Svoboda tamkajšnje državno posestvo »Snežnik« vso moralno in materialno podporo. Zato dosegla Svoboda lepe uspehe, predvsem na področju izobraževalnega dela.

Težave s slabo urejenimi prostori ima tudi prosvetno društvo v Fari, toda kljub temu je dejavnost društva razgibana. Društvo je dobilo potujočo knjižnico, s tem pa se je dejavnost društva razširila.

Prosvetno društvo v Oslinici je delalo v težkih pogojih, a so kljub temu imeli uspehe pri delu. Uprizorili so dvoje dramskih del in organizirali štiri proslave. V okviru društev deluje tudi kino, ki pa povzroča v pogledu financ precej skrbi. Velika pridobitev je potujoča knjižnica, ki je velikega pomena za te kraje.

Prosvetno društvo v Predgradu je najmlajše v občini, kljub temu pa se hitro uveljavlja. Poleg kulturno prosvetnega dela so uvrstili v svoj program tudi telesno vzgojo in s tem pritegnili v svoje vrste skoro vso mladino. S prostovoljnimi delom so si uredili lepo športno igrišče. V Predgradu bodo dobili tudi potujočo knjižnico.

V Mozlju imajo DPD Svoboda, ki šteje samo 15 članov. Mogoče bi bilo bolje, da se preimenuje Svoboda v prosvetno društvo, ker so sedaj drugačni pogoji kot so bili ob ustanovitvi Svobode. Najvažnejše je, da se poživijo izobraževalno delo, kar pa bo lahko izvedljivo spričo bližnje Kočevja, kjer je Delavska univerza.

GLASBENI TEČAJ

Na osnovni šoli v Ribnici so skupno s Socialistično zvezo izvedli med mladino na šoli anketo z namenom, da bi pokazali interes otrok za instrumente in glasbeni pouk. Anketa je pokazala, da je med šolsko mladino veliko zanimanja za učenje instrumentov in glasse. Ankete so predvidoma sledi drugi korak — glasbeni tečaj. Kdaj naj bi začel tečaj in kako, sedaj ne moremo podrobneje povedati, ker je bila anketa šele prvi korak v tej smeri.

Zgorela je mizarska delavnica

11. januarja okrog 19.30 ure je prišlo v mizarskem obratu podjetja ITAS Kočevje (bivši DOM) do velikega požara. Najprej je začelo goreti v prvem nadstropju in nekje v sredini stavbe. Požar se je potem razširil na vso stavbo, ki jo je skoraj do tal upepeli, ostali so zidovi, zogleneli ostanki ostrašja in še nekatere druge stvari, kar so požrtvovalni gasilci oteli požaru. Posebno je bil prizadet gornji del stavbe, kjer je najprej začelo goreti. V spodnjih prostorih so požrtvovalni reševalci, med katerimi so se posebno izkazali Ivan Strnad, mizar pri podjetju in Joško Stopar mlajši iz Kočevja in še nekateri drugi, ki so tvegali življenje, da so rešili pred požarom stroje in drugo. Vrednost strojev in drugih stvari, ki so jih rešili pred ognjem cenijo okrog 6 milijonov dinarjev. Po približni oce-

nitvi je povzročil požar škodo za okrog 20 milijonov din.

Kako je prišlo do požara, ni znano. Za sedaj vemo le to, da je bila prizadejana velika škoda...

Obrnili smo telefon in se pozanimali pri gasilcih v Kočevju, kdaj so bili obveščeni o požaru. Odgovorili so nam, da jih je dežurni vratar ITAS obvestil, da pri DOMU gori. To je nam bilo sporočeno ob 20.30 uri, to je eno uro po nastanku požara. Gasilci so bili po nekaj minutah že na kraju požara. Videli so žalosten prizor: ogenj ozplamenil so že segali čez streho stavbe. Hiteli so reševati, kar se je rešiti dalo in se požrtvovalno borili z ognjem, da se ni razširil na bližnje zgradbe. Vsekakor zaslužijo kočevski in okoliški gasilci in vsi, ki so pomagali pri gašenju najlepšo zahvalo. Ogenj so gasili 7 ur.

Izkušnje prejšnjih akademskih klubov

Tovariš Jože Centa, bivši predsednik Ribniškega akademskega kluba študentov nam je poslal daljši dopis kot odgovor na članek, ki je bil objavljen pred tedni v našem listu z naslovom »Ustanovili smo klub študentov Kočevske«.

Objavili bomo nekatere značilnosti iz njegovih pisma:

Čutim dolžnost, da odgovorim

z nekimi pripombami, pomisleki in pojasnili na članek »Ustanovili smo klub študentov Kočevske«.

V očitkih, ki zadevajo vse bivše klube, ki so že obstojali na Kočevskem zaide v kontradikcijo, češ da ti klubi niso storili niti toliko, da bi mi mlajši zanje vedeli... Na bi pripomnim, da so prav ti mlajši dobivali celo osebna pismena po-

vabila za udeležbo pri ssetankih, da so jih opozarjali plakati na vseh fakultetah in celo menzah, kjer so se hranili. Rezultat je bil vedno isti: zbralo se je kakih 10 »starih«.

Da smo bili tudi v takem številu večkrat uspešni, potrjuje nekaj uspešnih odskih del, nekaj predavanj, brucovanj itd. Seveda je eksistenca take skupine kratkotrajna, ker se članstvo krči.

Dvomim pa v uspešen obstoj take oblike kluba, kakršna je bila sprejeta na ustanovnem zboru: klub, ki bo obsegal ozemlje od Kolpe pa do Dobrepolja!

Naj pojasnim, da je tak klub že obstojal; da pa je bilo delo v njem težko, ker se študentje med seboj niso niti poznali. Mogoče bi jih zblížili le nekateri skupni interesi.

Tu mislim predvsem klubsko delo v najbolj efektivnih oblikah: pevski zbor, igralska družina, zabavni orkestri itd. Naj omenim, da bodo drugim takim klubom (Celjski, Koroski, Primorski itd.) pomagale vsaj v začetku njihove občine, pa tudi podjetja in ustanove. Zakaj je potrebna ta pomoč? Predvsem zato, ker je treba najeti pevovodje, plačati režiserja, si preskrbeti prostor, instrumente itd.

Iz izkušenj vem, da je pri najdelavnejših članih mnogokrat manjkalo idealizma prav zaradi nerazumevanja domačih občin. Le če bo klub uspel v tej smeri, ima nekaj možnosti za tak obstoj.

Nekoč je samo ribniški klub imel okrog 80 članov-študentov; če bi teh le polovico stopilo aktivno skupaj, bi bilo lahko veliko storjenega.

Vse to so le pomisleki, ki mi jih sugerirajo izkušnje... Če bi se pa klub razrastle v živ organizem, bomo mi starejši samo čestitali. Tudi ne bomo nikjer — po svojih močeh — odrekli pomoči. Polzkuste! Možnosti so večje. Saj ste v glavnem študentje, ki ste se seznanili že na kočevski gimnaziji. Pred leti ni bilo tako.

Moj namen s tem člankom je le-ta, da bi dobile zagon sile, ki so doslej spale.

Jože Centa

TO IN ONO

DEDEK MRAZ MED UPOKOJENCI

»Dedek Mraz podružnice Zveze upokojenec v Kočevju je sklenil, da obdaruje za Novoletno jelko nekaj svojih članov, ki so pomoči najbolj potrebni in se je s tem namenom obrnil na Obč. LO Kočevje. Trgopromet Kočevje, Poslovno zvezo Kočevje in na sedem večjih podjetij v Kočevju s prošnjo, da mu pomagajo izvesti to zamisel in razveseliti za Novoletno jelko nekaj starih in onemoglih upokojenec. Temu pozivu se je odzval ObLO Kočevje z 10.000 din. Trgopromet Kočevje s 5000 din, Poslovna zveza Kočevje s 5000 din in gradbeno podjetje »Zidar« v Kočevju s 3000 din, katere je dedek Mraz razdelil med 20 najbolj socialno šibke in pomoči nujno potrebne upokojenice, ki se imenovanim darovalcem najtopleje zahvaljujejo za to velkodušno in plemenito podporo.«

LAZE OB KOLPI

Pionirji osnovne šole Laze so nam z okorno otroško pisavo napisali pismo s prošnjo, da ga objavimo. Takole so napisali:

31. decembra ob 15. uri je ves obložen z darili obiskal našo šolo dedek Mraz. V veselje Dedku in drugim smo zaigrali igrice »Dedkova knjiga«, ki je lepo uspela in so bili gledalci, ki jih je bila šola polna do zadnjega kotička, zelo zadovoljni. Prav posebno jih je zabavala Krpanova koblica. Od Dedka smo prejeli skupno darilo; vsak šolar in ciciban je bil obdarovan. Zahvaljujemo se dedku Mrazu

in vsem, ki so pomagali za lepo obdaritev. Obenem se prav lepo zahvaljujemo Pionirskemu odboru osnovne šole »Jožeta Seška« Kočevje za novoletno čestitko. Enako jim čestitamo tudi mi.

Pionirji osn. š. Laze ob Kolpi

VINICE-ZAPOTOK

10. januarja se je sestala na prvo sejo novoizvoljeni odbor organizacije SZDL Vinice-Zapotok. Na seji so izvolili vodstvo odbora in se pogovorili o bodočem delu. Najvažnejše naloge novega odbora bodo: poživitev dela SZDL in ostalih političnih in družbenih organizacij v tem kraju. Analizirali so tudi zadnje volitve v vodstvo organizacije. Volilna udeležba je bila dobra, saj je prišlo na volišče in volilo 87% od vseh vpisanih volivcev.

POŽAR PRI »ZIDARJU«

11. januarja okrog 5. ure popoldne je nenadoma začelo goreti v podstrešni sobi v upravni zgradbi »Zidarja« v Kočevju. Zgorelo je del poda v podstrešni sobi in strešna greda. K sreči so uslužbenci »Zidarja« takoj opazili požar. Hitro so intervenirali in ga ugasili. Povedati moramo, da je nastal požar zaradi tehnične pomanjkljivosti dimnika Zgradba »Zidarja« je bila po vojni obnovljena. Pri obnovi pa niso bili upoštevani nekateri varnostni predpisi. Tako je bil glavni dimnik sezidan na neizolirani leseni ostrašni gredi. Tako ni bilo nič čudnega, da je prišlo do požara, ki bi imel lahko daljnosežne posledice. Če bi nastal požar kasneje, v poznih nočnih urah, bi lahko zgorela vsa stavba.

Oborožena vstaja je rešila naše narode!

borbo proti mednarodnem fašizmu.

Po zmagi fašizma v Italiji in Nemčiji so fašisti krvavo obračunali z vsemi, ki se niso strinjali z njihovo ideologijo. Polnile so se ječe in nešteto nedolžnih žrtev je bilo zahrbtno na krut način umorjenih.

Ko so leta 1936 vdrl fašisti v Španijo, kjer se je ljudstvo na volitvah odločilo za demokratično republikansko obliko vladanja, je KPJ pozvala svoje članstvo, naj se javi v špansko republikansko vojsko, da bi pomagala španskega ljudstvu pri obrambi njegove svobode.

Po zmagi fašizma v Španiji in Etiopiji je začel fašizem napadati ostale države. Sledile so Albanija, Avstrija, Grčija, Čehoslovaška in drugi, in končno so fašisti napadli tudi Sovjetsko zvezo. Njihov pohlep ni imel meje. Hoteli so obvladati ves svet. Posebne namene so imeli pa z Jugoslavijo, ki so jo hoteli pridobiti z obljubami in ta-

ko doseči, da bi postala njihov vazal. To je pa 27. marca 1941 preprečila KPJ, ki je opozarjala prebivalstvo na posledice in organizirala mogočne demonstracije po vseh večjih mestih Jugoslavije. Te demonstracije so odstranile ljudi, ki so podpisali pakt in s tem pokazale, da ljudstvo Jugoslavije odklanja fašizem.

V pričakovanju nemškega napada na Jugoslavijo, je KPJ ponudila generalnemu štabu jugoslovanske armade pomoč in sodelovanje, a so jo odklonili. Kljub temu je KPJ naslovila proglas na svoje članstvo in simpatizerje, naj se prostovoljno javijo v vojaške enote in sodelujejo pri obrambi domovine.

Po sramotni kapitulaciji stare jugoslovanske armade že po 12 dneh napada je videla KPJ le dve poti.

Prva pot je bila ona, ki so jo nastopili naši domači izdajalci ob bana Natlačena do Nedića in Rup-

nika. Slovenski narod naj bi sodeloval z okupatorjem, delal za njegov vojni potencial za borbo proti SZ, Angliji, Ameriki in njenim zaveznikom, slovenski močje in fantje naj bi se borili in umirali v okupatorjevi armadi na širnih ruskih poljanah in v Afriki in ves slovenski narod naj bi se odločil povedati svoji bitnosti. To naj bi bila pot hlapčevske potrpežljivosti in ponižnosti.

Jasno je, da KPJ ni mogla sprejeti te poti. Ni mogla sprejeti te poti zato, ker bi ta pot vodila slovenski narod v pogubo, k uničenju. Vsi moški bi bili v vojski suknji okupatorjevih armad. Narod bi krvavel in prinašal sramotne žrtve za koristi okupatorja. To so že doživeli naši Primorci, ki so skozi 20 let živeli pod fašizmom.

To so začeli izvajati Nemci takoj v začetku okupacije in končno so to začeli izvajati že Kočevski Nemci ob kapitulaciji stare Jugoslavije, saj so takoj zaprli okrog 70 za-

vednih Slovencev. Nemci so začeli takoj po okupaciji zapirati in preseljevati Slovence s Stajerske, z Gorenjske in dela Dolenjske v Srbijo in Nemčijo. Na zapuščene slovenske domove so pa naselili v okolici Krškega in Brežic Kočevske Nemce, na Gorenjsko so pa nameravali naseliti Nemce iz Besarabije. Tako bi bila vsa nemško-italijanska meja na nemški strani naseljena s hitlerjanci. Vse to ozemlje so pa takoj priključili k veliki Nemčiji. V kolikor Slovenci niso bili preseljeni, so bili mobilizirani v nemško vojsko, oni, ki so pa še ostali na svojih domovih, so morali pa posečati tečajje nemškega jezika. Slovenski jezik je bil brezpraven. To so delali že tedaj, ko še ni počila niti ena partizanska puška.

Podobno so delali tudi Italijani. Takoj po okupaciji so zapirali in mučili Slovence. Nameravali so postopoma odseliti zavedne Slovence v južno Italijo in Afriko. Na domove izgnanih Slovencev so pa nameravali naseliti zaslužne fašiste. Družba »Emona«, ki je prevzela v upravljanje posestva Kočevskih Nemcev, je že propagirala

v fašističnem listu »Piccolo«, ki je izhajal v Trstu, naj se Italijani preselijo na Kočevskem. To so preprečili slovenski partizani, ki so doprinesli pomemben delež k zlo-mu fašistične Italije.

Razumljivo je, da KPJ ni mogla izbrati te poti, ki bi tako sramotno uničila slovenski narod. Zato je izbrala drugo pot. Izbrala je pot upora proti okupatorju, pot borbe, čeravno se je zavedala, da tudi ta pot ne bo brez žrtev. Zavedala se je, da bo okupator izvajal represalije nad slovenskim ljudstvom, da bo požigal domove, ropal, mučil in ubijal prebivalstvo. Zavedala se je pa tudi, da okupator Slovencevskega naroda ne bo uničil, če bo ta enoten in bo po končani vojni zopet vstal v vsej svoji veličini, ovenčan z zmago.

Rudi Podlogar